

Yayın Adı Vatan Bizimkahve
Referans No 35929768
Renk Renkli

Yayın Tarihi 08.02.2014
Etki Tarafsız
STxCM 8,33

Küpür Sayfa 1
Tiraj 127030
Sayfa 1

Yayın Adı Vatan Bizimkahve
Referans No 35929768
Renk Renkli

Yayın Tarihi 08.02.2014
Etki Tarafsız
STxCM 385,00

Küpür Sayfa 2
Tiraj 127030
Sayfa 2

İstanbul'un en kozmopolit semti

Eski ile yeniyi kucaklayan Karaköy'ü tarihçi ve seyahat yazarı **Saffet Emre Tonguç** ile keşfe çıktık...

İstanbul'un en eski, en işlek ve en kalabalık semtlerinin başında gelen Karaköy'e götürmek istiyorum sizi bugün. **Bizim ailece Karaköy hastalığımızı** mülum. Bağdat Caddesi'nde da İstinye Park yerine her daim Karaköy'ü tercih eden 12 yaşında bir kızım olduğunu söylemem, sanırım bizim Karaköy takıntımızın büyüklüğünü anlatmak için yeterli olur. O kadar ki, Karaköy İskelesi'ne adımımı atar atmaz, balık, egzoz, insan ve deniz karışımı kokusunu derinliğine çekerek **"Toprakma geldik"** diyor. Ada her seferinde. Oysa buranın Karaköy'ü, İstanbul'un Avrasya yakasında hiç oturmamak biz. Üstüne üstelik bir de İzmirliyiz. Hemen her hafta,

ya tarihi yarımada, ya Eminönü'ne, ya Galata'ya, ya da Balat'a ailece aramızda küçük fotoğraf ve yeme-içme turları düzenlediğimizden sıkça bahsediyordum. Bu defa işi ehline bıraktık ve **"İstanbul Hakkında Her Şey"** kitabının yazarı **Saffet Emre Tonguç**'ün peşine takılarak, Karaköy'ü derinlemesine bir keşfe koyulduk. Size önce biraz rehberimiz, **Saffet Emre Tonguç**'tan bahsetmeliyim.

"Ağzından bal damlıyor" derler ya işte öyle bir anlatıcı. Tarihçilerin genellikle monoton ve hatta bazen insana sıkıcı gelebilen üsluplarının tersine Saffet Emre, **dünyanın en canlı ve eğlenceli tarihçilerinden biri** herhalde. Üstelik öyle bir merak iç güdüsü var ki, gördüğü her taşın nereden geldiğini, üzerine kimlerin ayak bastığını ve hatta sonra o insanlara neler olduğunu bilmek istiyor ve biliyor. O kadar ki, Karaköy'ü derinlemesine bir keşfe koyulduk. Size önce biraz rehberimiz, **Saffet Emre Tonguç**'tan bahsetmeliyim.

heycanla keşfetmek istiyorsanız, muhakkak **Saffet Emre Tonguç**'ün turlarına katılın. Yalnız bir uyarı, rezervasyonunuzu çok önceden yapmalısınız. Size garanti ederim nereye gittiğinizin bir önemi yok, rehberiniz Saffet Emre ise size her yer güzel... **Tur programı için: www.saffetemretonguc.com**

Karaköy'ün sokaklarını gezerken insan sanki ülkeler arası geziyor gibi hissediyor. **Kılıç Ali Paşa Camii**'nin yanında Osmanlı soluğunu alırken, hemen yanındaki sokakta bugün ne yazık ki otopark olmaya reva görülmüş Bizans kalıntıları görüyorsunuz. Hemen az ilerde, benim en sevdiğim mekân olan ve bana kalsa her semtte ihtiyaç duyulan **"Demir" çay evinde**, çayın yudumlamak ise Madrid'de bir sokakta olduğunuzda yemin edebilirsiniz peki. Gözlerinizi dört açıp, başınızı biraz

Fotoğraf: Tolga Eşiz

Tarih boyunca İstanbul'un çekim merkezi

Evet gelelim eskilerin "sehre" anlamına gelen **"Stan Polis"** yani İstanbul'un belki de en **"çok kültürlü"**, en işlek ve en renkli semti Karaköy'e... Karaköy, bildiğiniz gibi Beyoğlu'na bağlı ve eski **"Antik Galata"** semtinin bugünkü adı. Galata Köprüsü sayesinde Eminönü'ne bağlanır. Azapkapı'ya, Şişhane'ye, Beyoğlu'na ve Tophane'ye açılan bir kapı gibidir. Haliç'in ağzında yer alır ve Bizans'tan beri limanı vardır. Bu yüzden de tarih boyunca hep **çekim merkezi** olmuştur. Osmanlı Devleti'nin finans merkezidir. Ceneviz, Venedik, Katalan

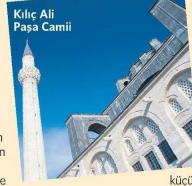
tüccarlardan tutun, Rum, Ermeni ve Gürcü'lere, İngiliz, Fransız, İtalyan'lardan bölgeye çok iz bırakmış Sefarad Yahudileri'ne kadar pek çok misafiri olmuş Karaköy'ün. **Osmanlı döneminde bankacılık ve kozmopolitliğin merkezi** olmuş. Bugün hala **"Bankalar Caddesi"** dememiz de kuşkusuz bu sebeple. Bugün yine ticaret ve ulaşım merkezi olması özelliklerini koruyor bölge. Bu yüzden de her daim çok kalabalık ve hep çok canlı. Tarihteki görkemli yıllarını adeta üzerine çektiği maalesef biraz pespaye bir örtünün altında bırakan

Karaköy, son yıllarda tozunu silkeleyip bambaşka bir çehreye bürünmeye başladı. Yalnız ticaret değil, güden güne **eğlence, sanat ve yeme-içme kültürünün** cazibe merkezine dönüşüyor. Birbirine ardına açılan sanat galerileri, tasarımlar atölyeleri, sık ama bir o kadar kimlikli kafeleriyle **İstanbul'un tarihi ile modern yüzünü** ustalıkla kaynaştırıyor bugün. İstanbul'un belki en eski ama bir yandan da hızla gelişmeye devam eden, yani tarihteki yolculuğuna devam eden bu semti, ziyaretçilerine çok şey vaad ediyor.

Her sokağında bir gizem saklı

Karaköy'ün sokaklarını gezerken insan sanki ülkeler arası geziyor gibi hissediyor. **Kılıç Ali Paşa Camii**'nin yanında Osmanlı soluğunu alırken, hemen yanındaki sokakta bugün ne yazık ki otopark olmaya reva görülmüş Bizans kalıntıları görüyorsunuz. Hemen az ilerde, benim en sevdiğim mekân olan ve bana kalsa her semtte ihtiyaç duyulan **"Demir" çay evinde**, çayın yudumlamak ise Madrid'de bir sokakta olduğunuzda yemin edebilirsiniz peki. Gözlerinizi dört açıp, başınızı biraz

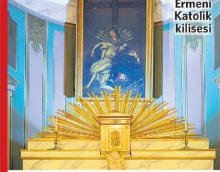
yukarı kaldırarak yürümelisiniz yollarında. Üstü tarihi binaların ne yazık ki altın demir kepenklerle ve çirkin tabelalarla dükkan sahiplerinin umursamazlığına yenik düşmüş çünkü maalesef. Ama yeni yapılmakta olan galeri ve kafeler, çoğunlukla buranın **tarihsel güzelliğinin izini sürme gayretinde**. Binaların arasında sıklıkla küçük kiliseler göreceksiniz. Kendi gibi küçük etnik grupların ibadethanesi olan bu kiliseler bambaşka bir gizem katıyor sokaklar. **Hepsinde bir hikaye, bir hüznü gizli**.

Çatı kiliseleri 'gizli hazine' gibi

Saffet Emre ile Karaköy'de yaptığım en büyük keşif **"Çatı kiliseleri"** oldu. İtiraf edeyim, ömrümde ilk kez böyle bir yapıların varlığından habersizdim. **Rus Ortodoks Kiliseleri, gizli bir hazine gibi unutulmuş apartmanların çatılarında**. Rehberim'in anlattığına göre bu dört çatı kilisesi, Rus hacıların Yunanistan'daki Aynaroz Dağı'na veya Kudüs'e giderken mola verdikleri dinlenme evlerinin üstüne sapel olarak yapılmış. Bunlara, **"Podvorıyes"** ismi verilmiş. Rahip, sapelin hemen altındaki katta, misafirlerde onun altındaki katlarda kalmış. Saffet Emre önde bir arkadaş, bu dinlenme evi olarak kullanılan apartmanın merdivenlerinden yukarı çıkarken daha, **memor basamakların aşınarak aldığı şekli** insana buranın eskiliği ve ne kadar yoğun bir yaşamın işi olduğu konusunda bir fikir veriyor hemen. En üst katta çıktığımızda, dört çatı kilisesinin en eskisi yani ilk yapılan **"Aya Andrea"** karşıladı bizi.

Bir salon büyüklüğünde, renkli ikonalarla bezeli bu sevimli yer sanki masal kitabının bir sayfası gibiydi. Yeteri kadar iyi anlatamayacağımı düşündüğümde bir fikriniz olsun diye eşimin izin olarak çektiği fotoğraflardan paylaşıyorum sizlerle. Aslında 85 yaşındaki papazla da siz tanıştırmak isterdim, ama fotoğraf çektiğime sevmediklerini söyledikleri için cesaret edip soramadım. Bir başka gün burayı yine ziyaret etmek istediğimde ne yazık ki kapalıydı. Anladığım kadarıyla, **Saffet Emre öldüğü her kapıyı açmak kolay olmuştur İstanbul'da**. "Bilmek değil öğrenmek ayıp" demis atalarımız. İşte ben de, **Ermeni Katolik Kilisesi** olduğunu bilmiyordum bu kentte! Şimdi pek çok kişi "Ermeni Ortodoks demek istedi herhalde" diye geçirmiştir içinden. Hayır efendim, **"Ermeni Katolik Surp Hırsut Pırgıc Kilisesi"** diyoruz. Ermeni mimarisine Katolik üslup harmanlanmış gibi çok farklı bir yapı olduğunu söyleyebiliriz.

Her şey nev-i şahsına münhasır

Karaköy'de çok fazla sayıda sinagog da bulunuyor. Sement adını, 19'uncu Yüzyıl **Karaim Yahudileri**'nden almış olduğunu düşündüğümüzde elbette buna şaşırmıyor insan. **Neve Salom Sinagogu** ve bu gün sanat merkezi olarak kullanılan **Tofre Bigadim Sinagogu** bir kaç örnek sadece. Karaköy'de her şey nev-i şahsına münhasır... Örneğin, **Yaratıcı Camii**. Bir zamanlar caminin yerinde, Haliç'e izinsiz girişi engellemek için konulan zincirin bulunduğu bir kule varmış. Ayrıca Kılıç Ali Paşa Camii'nin muhteşem güzellikte olduğunu belirtmeliyim. Hamamı ise bu gün İstanbul'un en iyi hamam işletmelerinden olarak gösteriliyor. Arap Camii de bir başka güzel. Ama son yıllarda eklenen abdest çeşmeleri keşke bu kadar çirkin yapılmamış. Ortada caminin orijinal çeşmesi ne kadar güzelse, kenardaki umumi tuvaletleri andıran çeşmeler o kadar rezalet! T.C. Ziraat Bankası, Deniz Yolları ve Denizcilik İşletmeleri, Karaköy Palas, Nordstern Han ve Kemankes Caddesindeki Süslü Karakol binaların bu bölgenin mimarisinin en güzel yapı örnekleri.

Karaköy'de rejim yapmayı unuttun

Karaköy'e gidince, **rejimi filan unuttun!** Sabahın akşamı durmadan canının çekeceği bir şeyler olacak. İşte benim müdavimi olduklarım: Namlı da kahvaltı, limandan sokakta satılan ırmık helvası, meydanın el arabasından balık-ekmek, Nev'de çay, kahve, isterseniz Nev'in hemen yanındaki Press Karaköy (çoğu kafe Kemankes mahallesinde bilginize), **Güllüoğlu'ndan kadayı-baklava** ama çay da çok güzel, **Karaköy Lokantası, Mahmut Usta Osmanlı Mutfağı**, Be, Nar, Karabatak, Ma'Na, Ops, Lokanta Maya, Nafiz İstanbul ve Ferah Faza ise en kısa zamanda gitmek istediklerim listemde bulunuyor. Özellikle, **ne gezer ne yazarak bitirilecek gibi değil Karaköy**. Her zaman en güzel, her zaman en gözde olmaya da devam edecek belli ki. Bunlar benim öğrendiklerim. Son yıllarda bir yeraltı yolu da bulundu. Yakında Karaköy'ü bir de yer altından gezmek niyetindeyim. **Kın bir daha ne hazineler saklıyor bu muhteşem semti** ve ne sürprizler barındırıyor ziyaretçilerine için. Herkese iyi keşifler dilerim...